

سیفی کارشناس اقتصادی مطرح کرد:

اطلاعات واحدهای تعطیل بازگشته به چرخه تولید شفاف شود

یکی از مهمترین مولفه‌های سلامت نظام سیاسی و اقتصادی در همه کشورها، شفافیت اطلاعات است بخصوص در کشور ایران که در هر دو بعد قانونی و مبانی دینی، بر این مهم تاکید شده است.

به گزارش سایت خبری پرسون، سعید سیفی کارشناس مسائل اقتصادی اظهار داشت: باوجود شفافیت قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، پیامدهای مثبت قابل توجه و مهم انتشار اطلاعات دقیق و شفاف در حوزه تولید و اقتصاد و تاکید مسئولان، در طول یک دهه گذشته، اطلاعات هزاران واحد اقتصادی تعطیل بازگشته به چرخه تولید منتشر نشده است.

وی افزود: در کشور ما از یک طرف در مواد مختلف قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، صراحتاً بر شفافیت، انتشار و در دسترس بودن اطلاعات تاکید شده است و از طرف دیگر شفافیت در حکومت اسلامی نیز به طرق مختلف مورد توجه و تاکید قرار گرفته است. به عنوان مثال، امیرالمومنین(ع) در حکومت چند ساله‌اش، بارها بر این موضوع تاکید داشتند و در نامه شماره ۵۰ خود می‌فرمایند، جز اسرار نظامی، هیچ امری را از مردم پنهان نمی‌کنم.

این کارشناس مسائل اقتصادی در حوزه کسب و کار اظهار داشت: در یک کشوری با اقتصاد با ثبات و قابل پیش‌بینی، کارآمد و پویا، باید امکان و توانایی رصد، برنامه‌ریزی و اجرای طرح و برنامه‌های مختلف در حوزه اقتصاد وجود داشته باشد اما پیش‌نیاز و تقویت‌کننده هر سه مورد مذکور، شفافیت اطلاعات است.

سیفی بیان داشت: اهمیت شفافیت اطلاعات در حوزه تولید و اقتصاد آنقدر پرواضح است که هیچ‌یک از کارشناسان و فعالان اقتصادی و تولیدی نمی‌توانند آن را نادیده بگیرند و به همین دلیل توضیح درباره آن، فقط به تکرار و اطاله کلام، منجر می‌شود. وی افزود: اما با توجه به برخی مسائل و اقدامات صورت گرفته در یک دهه گذشته، مثل خودداری از انتشار منظم، دقیق و شفاف آمار و اطلاعات مهم در برخی از حوزه‌های اقتصاد و تولید، ما را مجبور می‌کند، همواره بر تاثیر شفافیت اطلاعات تاکید و آن را از مسئولان وقت، مطالبه و پیگیری کنیم.

عدم شفافیت اطلاعات در واحدهای تعطیل بازگشته به چرخه تولید

وی افزود: به عنوان مثال از حدود چند سال پیش تاکنون یعنی از دولت‌های قبلی تا دولت فعلی، یکی از اقدامات بایسته و شایسته که در دستور کار مسئولان اقتصادی دولت‌ها قرار گرفته، احیای واحدهای تعطیل یا نیمه فعال و برگرداندن آنها به چرخه تولید است اما نکته مهم، عدم انتشار اطلاعات واحدهای مذکور است و تاکنون هیچ دستگاه یا نهاد یا کمیته یا نهضتی، اطلاعات این واحدها را، همچون عنوان دقیق، مشخص و حوزه فعالیت واحدهای تعطیل بازگشته به چرخه تولید، آدرس دقیق و محل فعالیت واحد مذکور، مالکیت این واحدها که متعلق به کدام شخصیت حقیقی یا حقوقی است، تعداد شاغلین هر واحد، دلیل اصلی تعطیلی و راهکار عملیاتی و اجرایی برای بازگشت واحد مذکور به چرخه تولید، میزان فعالیت و سهم آن در افزایش تولید حوزه فعالیت، نظارت و ارزیابی پایداری و تاب‌آوری واحد مذکور بعد از بازگشت به چرخه تولید، علیرغم الزامات قانونی و تاثیرات مثبتی که می‌تواند بر کل زنجیره تولید و اقتصاد کشور داشته باشد، منتشر نکرده است.

سیفی بیان داشت: مسئولان مربوطه همواره در دوره‌های مختلف، صرفاً به ارائه اطلاعات و آمارهای کلی، غیر شفاف و غیر مستند از تعداد واحدهای بازگشته به چرخه تولید، میزان منابع مالی تزریق شده، میزان افزایش اشتغال و چند محور که علت تعطیلی واحدهای مذکور بوده، بسنده کرده‌اند که هیچ‌کدام از این اطلاعات و آمار غیر شفاف، برای کارشناسان و سایر فعالان اقتصادی و رسانه‌ای با هدف تحقیق و استفاده از تجارب آنها برای سایر واحدهای دارای مشکل، قابل بررسی، ارزیابی و استفاده نبوده است.

این کارشناس مسائل اقتصادی در حوزه کسب و کار بیان داشت: مهمتر از همه اینکه، با توجه به تاکیدات فراوان رهبر معظم انقلاب مبنی بر امیدآفرینی در جامعه که اهمیت آن در حوزه اقتصاد و تولید دوچندان است، نبود این اطلاعات شفاف و مشخص، امکان مستندسازی و تصویرسازی و ایجاد امید و انرژی در بدنه جامعه را از فعالان رسانه و هنر سلب کرده است.

فقدان چارچوب و تعاریف مشخص

وی بیان داشت: حتی علیرغم اینکه در سال‌های گذشته، مسئولان مربوطه، آمار و اطلاعات مختلف از بازگشت هزاران واحد تعطیل به چرخه تولید را ارائه می‌دهند، هنوز هیچ‌یک از آنها مشخص نکردند که منظور و تعریفشان از واحد تعطیل یا نیمه تعطیل دقیقاً چیست؟، خط‌کش آنها در ارزیابی و تعیین میزان تسهیلات و منابع برای واحدهای مذکور چگونه است؟، اصلاً چه زمانی یک واحد تعطیل را واحد بازگشته به چرخه تولید معرفی می‌کنند؟ آیا به عنوان مثال، اگر صرفاً یک واحد تعطیل که مشکل حقوقی داشته و با پیگیری صورت گرفته، مشکل حقوقی آن در دادگاهی حل شده را می‌توان بازگشت واحد مذکور به چرخه تولید قلمداد کرد؟ آیا اگر واحد تعطیلی مشکل مدیریتی یا شراکتی داشته و با پیگیری‌های صورت گرفته، صرفاً مشکل مورد نظر واحد مذکور برطرف شده، می‌توان واحد مذکور را در لیست واحدهای تعطیل بازگشته به چرخه تولید، قرار داد؟ آیا یک واحد تعطیل را صرفاً با دادن تسهیلات می‌توان در لیست واحدهای مذکور ثبت و گزارش کرد؟

سیفی افزود: آیا همه واحدهایی که مسئولان مربوطه آنها را به عنوان واحدهای بازگشته به چرخه تولید معرفی می‌کنند، همه کارمندان و کارگران‌شان به محل کارشان بازگشتند، خط تولید یا ارائه خدمات واحد مذکور، فعال شده است؟، آیا واحد تعطیلی که مدعی بازگشت آن به چرخه تولید هستیم، به فعالیت پایدار و سودآور رسیده است؟ و آیا همین واحدهای مذکوری که، مدیران برخی دستگاه‌ها و سازمان‌ها برای مسئولان ارشد و تصمیم‌گیر کشور، فعالیت و بازگشت آنها به چرخه تولید را به عنوان گزارش عملکرد مثبت خود ارائه می‌دهند و همین اطلاعات مبنای آمارها و تصمیم‌های کلان کشور می‌شود، بعد از چند ماه مجدد مورد رصد و بررسی قرار گرفته‌اند که هنوز فعال است و منابع و تسهیلات پرداخت شده برای بازگشت آنها به چرخه تولید، به هدف خورده است یا خیر؟ این کارشناس مسائل اقتصادی حوزه کسب و کار بیان داشت: دریافت پاسخ سوالات فوق، بیش از پیش، اهمیت شفافیت اطلاعات و مستندات قابل ارزیابی درباره واحدهای تعطیل بازگشته به چرخه تولید را، مشخص می‌کند اما اجازه دهید قدری بیشتر و فراتر از اهمیت پاسخ سوالات مذکور به اهمیت و تاثیر شفافیت اطلاعات در حوزه تولید و اقتصاد بپردازیم زیرا اهمیت شفافیت اطلاعات در حوزه تولید بسیار فراتر از محدوده موضوع مذکور است.

اهمیت دهگانه شفافیت اطلاعات در حوزه تولید

وی افزود: با توجه به گستره اهمیت شفافیت اطلاعات در توسعه اجتماعی و اقتصادی و رونق کسب و کار و تولید در کشور و درس‌آموخته‌های این حوزه در داخل و سایر کشورها، در مهمترین محورها، می‌توان به صورت خلاصه و تیتروار به ۱۰ مورد اصلی ذیل اشاره کرد. سیفی گفت: اولین و شاید مهمترین تاثیر شفافیت اطلاعات و آمار به موضوعات و مصوبات مهم و کلان کشور برمی‌گردد. کاملاً پرواضح است که در مسائل مهمی همچون اشتغال و تولید، مسئولان ارشد کشور زمانی می‌توانند تصمیم‌های منطقی و موثری بگیرند که اطلاعات صحیح، دقیق، شفاف و قابل راستی‌آزمایی را در اختیار داشته باشند، موضوع مهمی که اهمیت آن برای همگان مشخص است و همه می‌دانیم که اگر اطلاعات دریافتی درست و دقیق نباشد، می‌تواند چه تاثیرات منفی و هزینه قابل توجهی را بواسطه مصوبات اشتباه، به تولید و اقتصاد کشور تحمیل می‌شود.

وی بیان داشت: دومین نکته بسیار مهم درباره ضرورت اطلاعات و آمار شفاف، تاثیری است که این موضوع بر روی افزایش سرمایه اجتماعی در هر کشوری دارد. بدون شک افزایش سرمایه اجتماعی برابر است با حضور و تقویت هرچه بیشتر بخش خصوصی کشور در تولید و اقتصاد و به بیان دیگر می‌توان گفت، شفافیت اطلاعات یک بازی برد-برد برای دولت و بخش خصوصی است. نکته قابل توجه در این بخش، اهمیت و نقش شفافیت اطلاعات در مقطع کنونی و تحقق شعار سال یعنی جهش تولید با مشارکت مردم است. این موضوع به مسئولین ما، این مهم را گوشزد می‌کند که اگر به دنبال تحقق شعار سال و اجرای منویات رهبر معظم انقلاب هستند و می‌خواهند شاهد حضور مردم در تولید باشند، قبل از هر چیز باید شفافیت اطلاعات را اجرایی کنند. سیفی اظهار داشت: سومین نکته و باز هم یکی از مهمترین تاثیرهای شفافیت اطلاعات، بهبود محیط کسب و کار است که در چند سال اخیر با قوانین مختلف از جمله قانون تسهیل صدور مجوزها، به دنبال تحقق آن هستیم اما قبل و مهمتر از آن، همین شفافیت اطلاعات است. در این بخش نیز یک موضوع مهم با توجه به شرایط اقتصادی کشور وجود دارد و آن، هدایت سرمایه از کسب و کارهای غیر مولد به سمت کسب و کارهای مولد است که تا حد زیادی در گروهی همین افزایش شفافیت اطلاعات است.

وی اظهار داشت: چهارمین نکته و محور مهم در این خصوص این است که شفافیت اطلاعات، شاخص‌پذیری در برنامه‌ها را افزایش می‌دهد، موضوعی که به سنجش و بهینه‌سازی برنامه‌های اقتصادی و توسعه‌ای کمک قابل توجهی می‌کند. شفافیت اطلاعات بستر را برای افزایش شاخص‌پذیری، کنترل‌پذیری و ارزیابی برنامه‌های اقتصادی توسعه محور در دو بخش یا دو مرحله بهینه‌یابی و بهینه‌سازی فراهم می‌کند. این کارشناس اقتصادی مسائل حوزه کسب و کار بیان داشت: پنجمین محور و تاثیر مهم افزایش شفافیت اطلاعات در کاهش فساد و رانت است که از جمله برنامه‌ها و اهداف مهمی است که در اکثر کشورهای دنیا بخصوص کشورهای در حال توسعه دنبال می‌شود. به همین دلیل است که همواره در برخی از حوزه‌ها، مافیا و کلنی‌هایی که از این شرایط منتفع می‌شوند از شفافیت اطلاعات به طرق مختلف جلوگیری می‌کنند.

وی بیان داشت: در ششمین محور می‌توان به نقطه مقابل رانت و فساد یعنی عدالت اشاره کرد. همواره برای برقراری عدالت در حوزه‌های مختلف بخصوص در حوزه اقتصادی نیاز مبرم و جدی به شفافیت اطلاعات و تقویت این مهم داریم. بدون شک اگر مسئولان، اطلاعات شفاف، دقیق و کامل در اختیار نداشته باشند، در بسیاری از حوزه‌ها نمی‌توانند عدالت را در ارائه تسهیلات و خدمات و تقسیم و تسهیم منابع، اجرا کنند. این کارشناس اقتصادی مسائل حوزه کسب و کار بیان داشت: نکته مهم دیگر که با شفافیت اطلاعات می‌توان به آن دست پیدا کرد، مدیریت و کاهش هزینه در تولید است که در رقابت‌های اقتصادی یکی از عناصر بسیار مهم است. اما از نگاه دیگر، تاثیر مهم شفافیت اطلاعات در افزایش بهره‌وری است که بسیاری از کشورها در سال‌های اخیر رشد و توسعه اقتصادی خود را از این طریق پیگیری می‌کنند. موضوعی که یکی از محورهای مهم تحقق شعارهای سال اخیر می‌باشد.

وی افزود: از تاثیر مهم دیگر شفافیت اطلاعات می‌توان به هدفمند کردن تسهیلات، اعتبارات یا یارانه‌ها در حوزه تولید و خدمات اشاره کرد، موضوعی که در سال‌های اخیر دولت‌ها به دلیل نبود آن، با زیان و انتقادهای مختلفی روبرو شدند. با اینکه دولت‌ها بازگشت واحدهای تعطیل به چرخه تولید یا افزایش اشتغال را با ارائه تسهیلات به واحدهای دارای مشکل دنبال می‌کردند، اما از سوی منتقدان متهم به پول‌پاشی صرف شدند. سیفی گفت: تاثیر و نتیجه مهم دیگر شفافیت اطلاعات، درآمدزایی پایدار برای دولت و سایر قوا است. بدون شک وقتی شفافیت اطلاعات در اقتصاد و بخصوص حوزه تولید وجود داشته باشد، درآمدهای پایدار مالیاتی، بیمه‌ای و ... قابل توجهی برای حاکمیت محقق خواهد شد. این کارشناس اقتصادی مسائل حوزه کسب و کار بیان داشت: در نهایت، دهمین نکته و دستاورد مهمی که شفافیت اطلاعات در آن تاثیر بسزایی دارد، حوزه مهم اشتغال است. در برنامه‌های اشتغال محور، شفافیت اطلاعات نه تنها می‌تواند مسئولان و تصمیم‌گیرندگان را به مصوبات درست و مفید برای افزایش اشتغال در کشور برساند بلکه حتی خود شفافیت، افزایش و در دسترس بودن اطلاعات می‌توان به خلق کسب و کارهای جدید در حوزه اطلاعات و آمار کمک کند.

توسعه اقتصادی قانون محور یا دور باطل؟

وی افزود: در کل با توجه به موارد و محورهای مهم فوق می‌توان گفت، بدون شک عدم شفافیت اطلاعات می‌تواند ما را اسیر دور باطل در بسیاری از حوزه‌ها کند که در نهایت به زیان دولت و ملت ختم خواهد شد. این کارشناس اقتصادی مسائل حوزه کسب و کار بیان داشت: حتی بسیاری از کارشناسان، اطلاعات و آمار را پاشنه آشیل بسیاری از مصوبات و طرح‌های کلان توسعه محور کشور می‌دانند که از طرفی وجود اطلاعات دقیق و شفاف می‌تواند مسئولان، مدیران و مجریان ما را به تصمیم‌های بایسته و شایسته و در نهایت توسعه روزافزون برساند و از طرف دیگر، نبود اطلاعات درست و شفافیت لازم، شکست یا رشد کند اقتصادی با بهره‌وری پایین و طرح‌های نیمه‌تمام فراوان را برای کشور به ارمغان می‌آورد. سیفی گفت: خوشبختانه برای داشتن اطلاعات دقیق و شفاف، پشتوانه قانونی مناسب نیز در کشور وجود دارد و ما خلاء قانون در این خصوص نداریم. طبق ماده ۳ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، هر ایرانی حق دسترسی به اطلاعات عمومی را دارد مگر اینکه قانون، انتشار آن اطلاعات را منع کرده باشند و طبق ماده ۵ این قانون نیز، موسسات مکلف هستند اطلاعات را در اختیار مردم قرار دهند.

ضرورت پاسخ مسئولان به ترک فعل قانون و عدم شفافیت اطلاعات

وی افزود: در پایان، یک سوال مهم وجود دارد که چرا مسئولان کشور در یک دهه گذشته علیرغم تاکید قانون و وجود فواید مثبت قابل توجه در انتشار شفاف اطلاعات، باز هم از انتشار اطلاعات واحدهای تولیدی تعطیل بازگشته به چرخه تولید، خودداری می‌کنند؟ سیفی گفت: در طی سال‌های گذشته، این موضوع بارها از سوی کارشناسان اقتصادی و رسانه‌ای از مسئولین مستقیم، غیرمستقیم و حتی ارشد وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، نهادها و دبیرخانه مربوطه، همچون وزارت صمت به صورت عام و سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران به صورت خاص در دولت‌های گذشته و فعلی و مسئول دولت فعلی در نهضت احیای واحدهای اقتصادی، پیگیری و از آنها درخواست شده، اطلاعات دقیق واحدهای تعطیل بازگشته به چرخه تولید را

به صورت شفاف منتشر کنند، حتی رئیس جمهور دولت سیزدهم در سخنان خود در جلسه هیئت دولت به تاریخ ۱۶ شهریور ۱۴۰۱ بر انتشار اطلاعات این اقدامات برای افکار عمومی، تاکید و آن را ضروری دانست اما متاسفانه تا به امروز، این روند غیر شفاف همچنان ادامه داشته است.

وی افزود: در نهایت، باز هم با توجه به توضیحات فوق، به مسئولان مربوطه توصیه و از آنها درخواست می‌شود، در راستای افزایش اعتماد عمومی و تقویت حضور هرچه بیشتر بخش خصوصی در تولید و اقتصاد کشور و مهم‌تر از همه، تحقق شعار سال یعنی جهش تولید با مشارکت مردم، ضمن توجه ویژه به این مهم، در انتشار هرچه سریعتر اطلاعات دقیق و مشخص هر یک از واحدهای مذکور اهتمام ورزند زیرا طبق فرمایش رهبر معظم انقلاب، جهش تولید میسر نمی‌شود مگر با حضور مردم در تولید و اقتصاد که یکی از پیش‌نیازهای مهم فراهم شدن این شرایط نیز، تقویت اعتماد عمومی به حوزه تولید و اقتصاد با افزایش شفافیت اطلاعات است